



TAHOGRAF I OGRANIČIVAČ BRZINE

Listopad 2013. godine

TAHOGRAF

Pravna podloga

Službeni glasnik BiH broj 23/07

PRAVILNIK O DIMENZIJAMA, UKUPNOJ MASI I OSOVINSKOM OPTEREĆENJU VOZILA, O UREĐAJIMA I OPREMI KOJU MORAJU IMATI VOZILA I O OSNOVNIM UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI UREĐAJI I OPREMA U SAOBRAĆAJU NA PUTEVIMA

Članak 52

(1) Pod kontrolnim uređajima i uređajima za davanje znakova na motornim vozilima, u smislu ovog Pravilnika, podrazumijevaju se:

b)na autobusima:

2. tahograf koji osigurava upis vremena vožnje članova posade, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vrijeme odmora, brzine vozila i pređenu udaljenost.

e)na teretnim vozilima:

2. čija ukupna masa prelazi 3,5 t, tahograf koji osigurava upis vremena vožnje članova posade, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vrijeme odmora, brzine vozila i pređenu udaljenost.

f) na specijalnim vozilima i radnim mašinama:

2. tahograf koji osigurava upis vremena vožnje članova posade, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vrijeme odmora, brzine vozila i pređenu udaljenost. Tahograf ne moraju imati specijalna vozila i radne mašine koja na ravnoj cesti ne mogu razviti brzinu veću od 30 km/h.

- (3) Odredbe stava (1) tačka e) ovog člana ne odnose se na vozila civilne zaštite, vatrogasna vozila, komunalna vozila (pranje i čišćenje ulica, odvoz smeća, fekalija i dr.) i vozila za potrebe pčelara.
- (4) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se za vozila oružanih snaga BiH i policiskih agencija u BiH, ukoliko su to vozila vrlo usko specijalizirane namjene i kao takva se ne koriste ni u jednom drugom segmentu društva.

Pravna podloga

Službeni glasnik BiH broj 4/11

PRAVILNIK O RADIONICAMA I TAHOGRAFIMA

Službeni glasnik BiH broj 48/13

**PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
RADIONICAMA I TAHOGRAFIMA**

Članak 7. (Ispitivanje tahografa)

(3) Ispitivanje se provodi nakon svake ugradnje ili popravke tahografa koje mora biti izvedeno u skladu s članom 5. ovog pravilnika, odnosno najkasnije dvije godine od zadnjeg ispitivanja, u skladu sa prilozima iz stava (1) ovog člana.

Članak 11. Stavak (6) točka a)

Naljepnica sa značajkama bitnim za uporabu tahografa ima dimenzije 43 mm x 73 mm, mora biti zaštićena zaštitnom folijom i izgledati kao na crtežu:

Članak 11. Stavak (6) točka b)

Poslije svakoga ispitivanja tahografa u ovlaštenoj radionici, stara se naljepnica mora ukloniti i zamijeniti novom.

**Ministarstvo
komunikacija i prometa
BiH**

Pečat radionice

Datum isp:

Šasija vozila:

Ser.br.:

Dim.guma:

w = imp/km

k = imp/km

V_{max}= km/h

I = mm

**Ministarstvo
komunikacija i prometa**

Naziv radionice i
brojna oznaka
pečat

Datum isp:

Podvozje

Ser.br.:

Dim.guma:

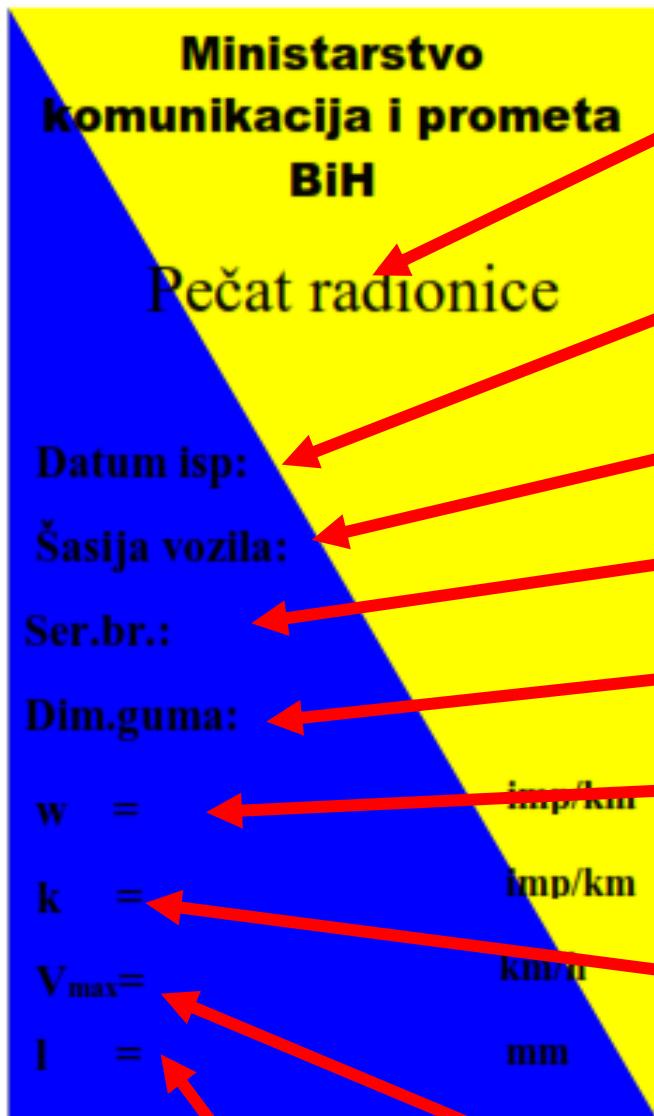
w = imp/km

k = imp/km

V_{max} = km/h

I = mm

Broj potvrde o
ispitivanju:



Mjesto na naljepnici na koje se postavlja
"pečat ispitnog mesta" za tahografe

Polje u koje se upisuje datum kada je
obavljeno ispitivanje tahografa

Polje u koje se upisuje broj šasije ili VIN
oznaka vozila

Polje u koje se upisuje serijski broj
tahografa

Polje u koje se upisuje dimenzija guma

Polje u koje se upisuje izmjereni
prijenosni odnos transmisije smještene
na vozilu, a za pogon tahografa (okr/km
ili imp/km)

Polje u koje se upisuje konstanta „k“
tahografa (okr/km ili imp/km)

Polje u koje se upisuje brzina na koju je podešen
ograničivač brzine (km/h) ako vozilo mora biti
opremljeno ograničivačem brzine

Polje u koje se upisuje radni obod
pogonskih kotača (mm)

**Ministarstvo
komunikacija i prometa**

**Naziv radionice i
brojna oznaka**

pečat

Datum isp:

Podvozje

Ser.br.:

Dim.guma:

w =

k =

V_{max} =

I =

**Broj potvrde o
ispitivanju:**

**Broj Potvrde
o ispitivanju**

**Polje u koje se upisuje radni obod
pogonskih kotača (mm)**

Mjesto na naljepnici na koje se postavlja
"naziv radionice i brojna oznaka i pečat"

Polje u koje se upisuje datum kada je
obavljeno ispitivanje tahografa

Polje u koje se upisuje broj šasije ili VIN
oznaka vozila

Polje u koje se upisuje serijski broj
tahografa

Polje u koje se upisuje dimenzija guma

Polje u koje se upisuje izmjereni
prijenosni odnos transmisije smještene
na vozilu, a za pogon tahografa (okr/km
ili imp/km)

Polje u koje se upisuje konstanta „k“
tahografa (okr/km ili imp/km)

Polje u koje se upisuje brzina na koju je podešen
ograničivač brzine (km/h) ako vozilo mora biti
opremljeno ograničivačem brzine

Članak 11.

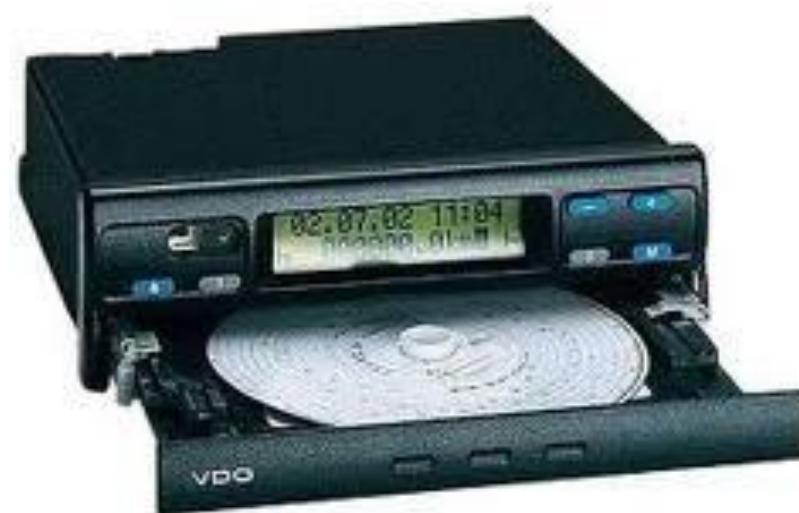
Stavak (6) točka c)

Naljepnica za označavanje konstante „k“ tahografskog uređaja ima dimenzije 26 mm x 15 mm, lijepi se na analogni ili digitalni tahograf, mora biti zaštićena zaštitnom folijom i izgledati kao na crtežu:



Tahograf – čemu služí?

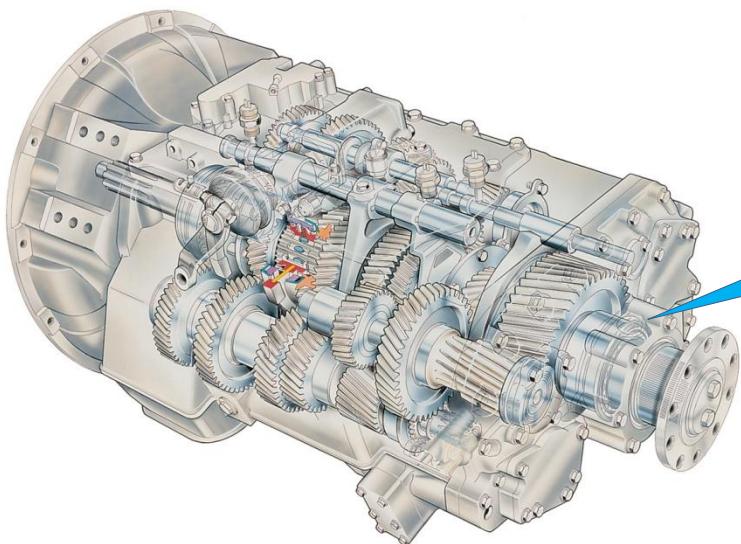




Konstanta vozila – w [imp/km]

Konstanta vozila “ w ”

je veličina koja predstavlja vrijednost izlaznog signala na priključnom mjestu tahografa i vozila (na mjenjaču ili na osovinu točka), i to pod normalnim uvjetima ispitivanja dužine prijeđenoga puta od jednog kilometra, a izražava se brojem okretaja po kilometru ($w = \dots \text{okr/km}$) ili impulsima po kilometru ($w = \dots \text{imp/km}$)



Uobičajeno
priključno mjesto
tahografa i vozila –
položaj ugradnje
davača impulsa

Konstanta tahografa – k [imp/km]

Konstanta tahografa “ k ”

je veličina koja predstavlja vrijednost ulaznog signala potrebnog za pokazivanje i zapisivanje dužine prijeđenoga puta od 1 km, a izražava se brojem okretaja po kilometru ($k = \dots$ okr/km) ili impulsima po kilometru ($k = \dots$ imp/km);

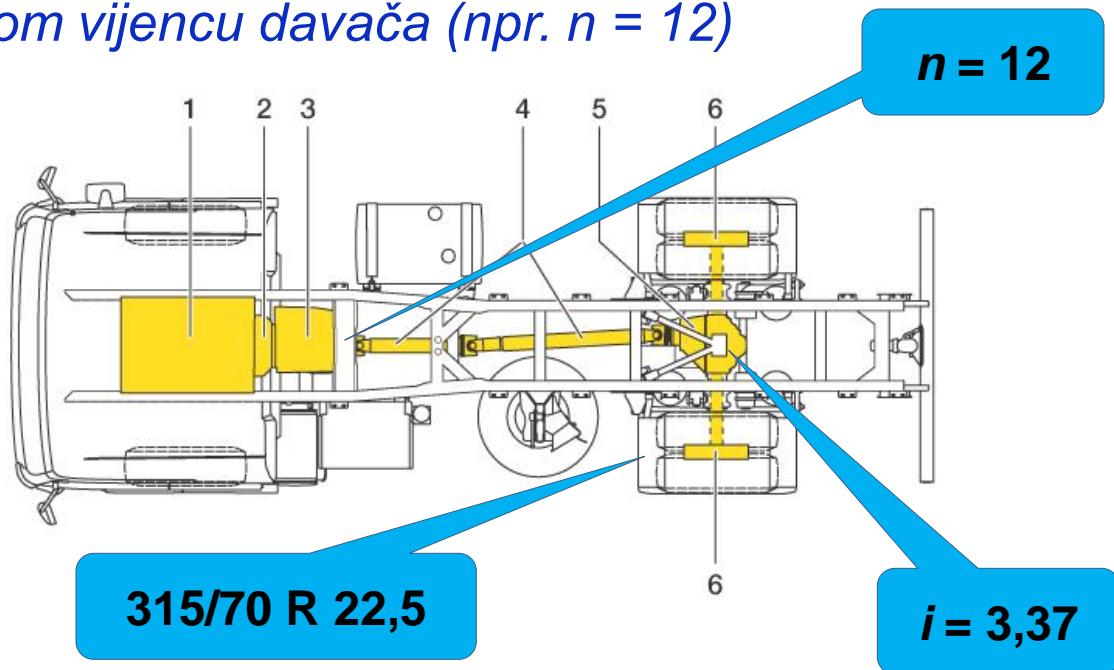


Upisuje se u memoriju tahografa kako bi se isti prilagodio vozilu

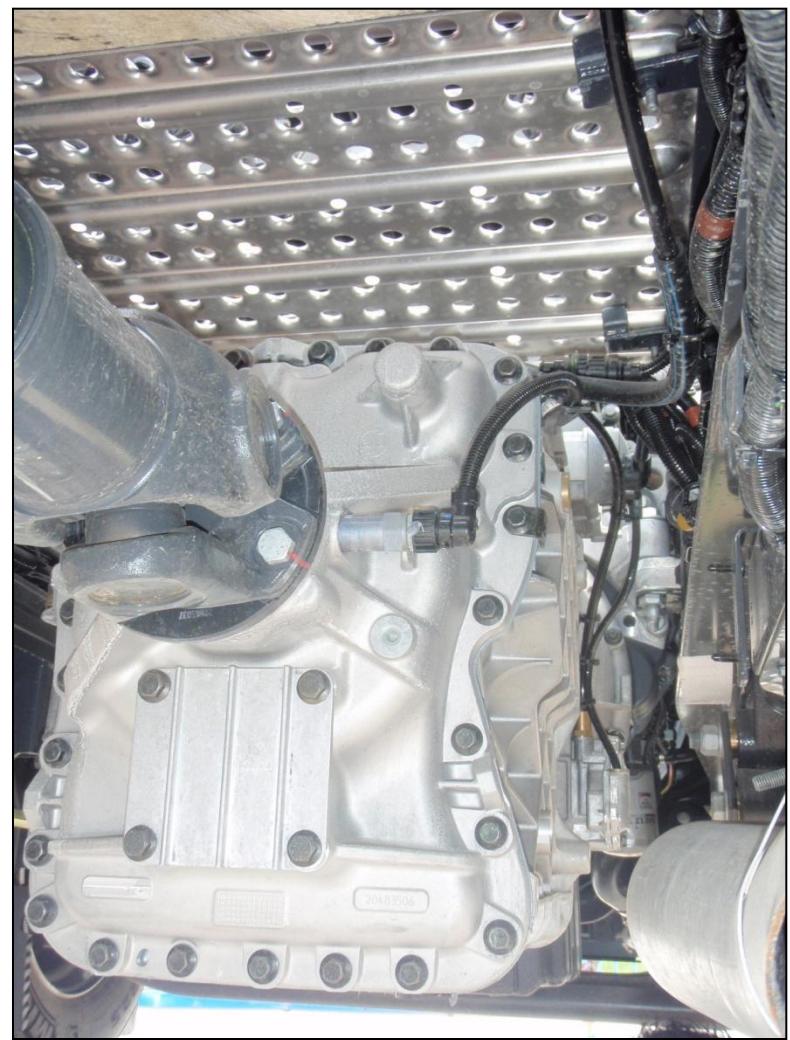
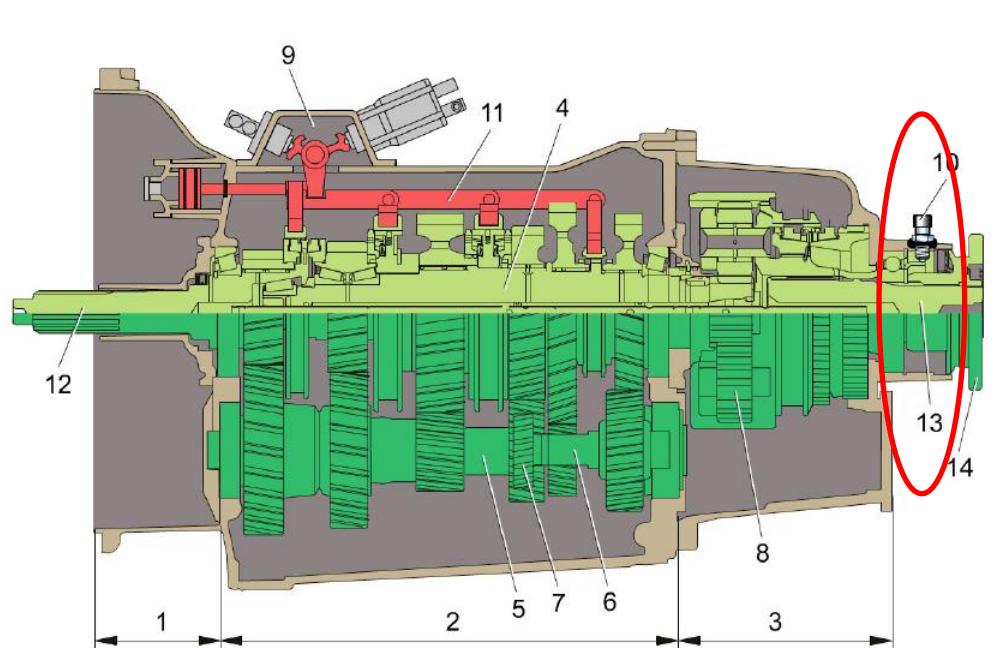
Konstanta vozila – w [imp/km]

Konstanta vozila “ w ” ovisi o:

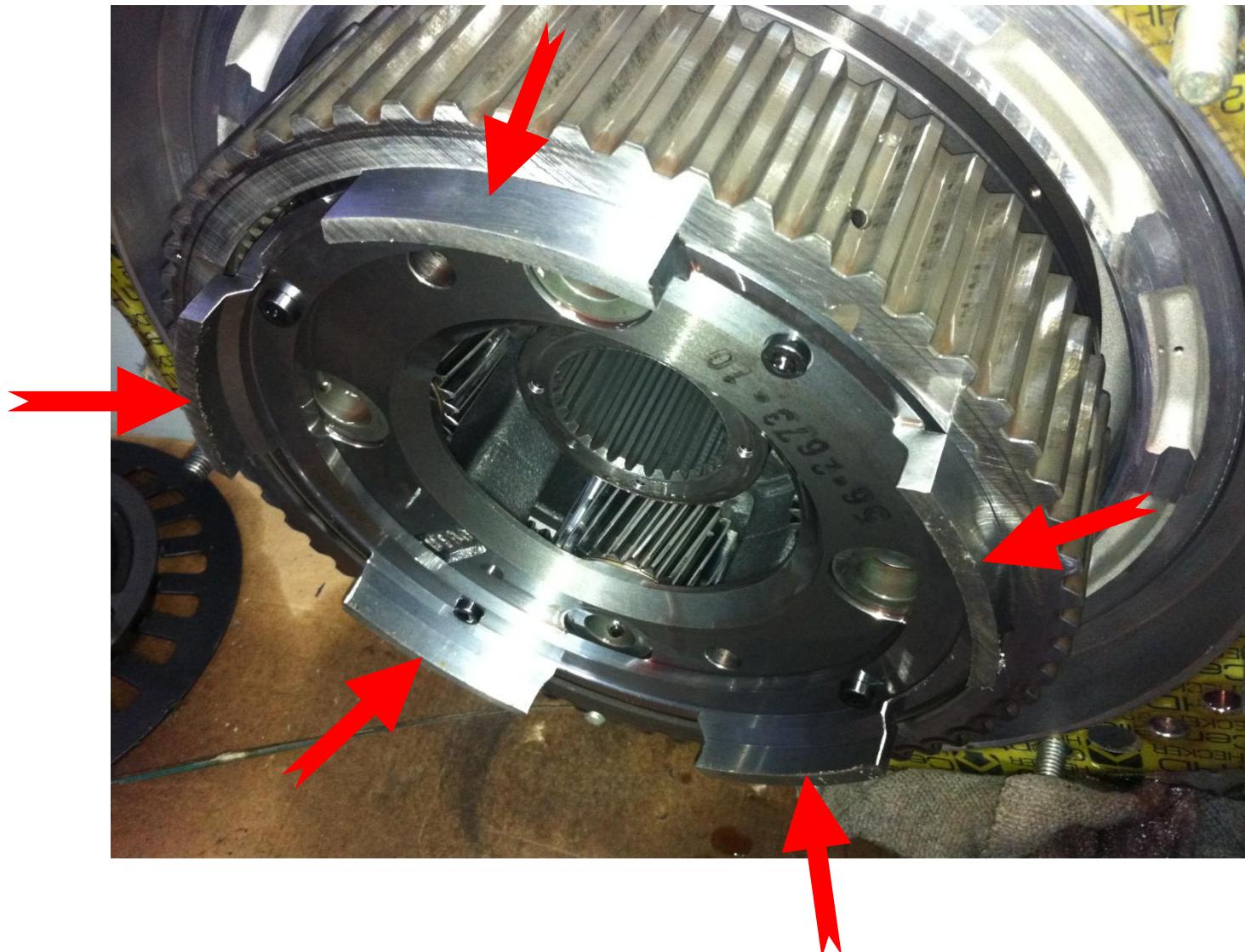
- dimenzijama pogonskih guma (npr. 315/70 R 22,5)
- statičkom i dinamičkom radijusu gume (potrošenosti gaznog sloja)
- prijenosnom odnosu u diferencijalu (npr. $i = 3,37$)
- eventualnom prijenosu u mjenjaču
- broju zuba na zupčastom vijencu davača (npr. $n = 12$)



Zupčasti vijenac

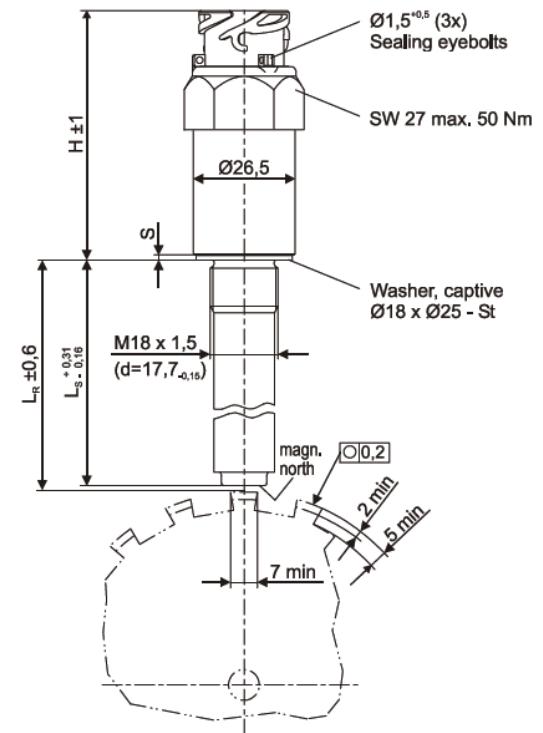
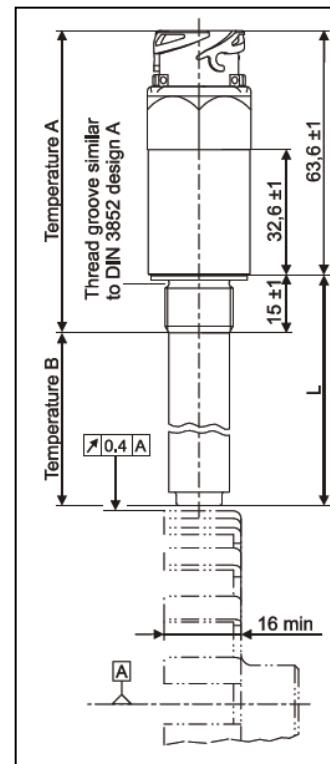
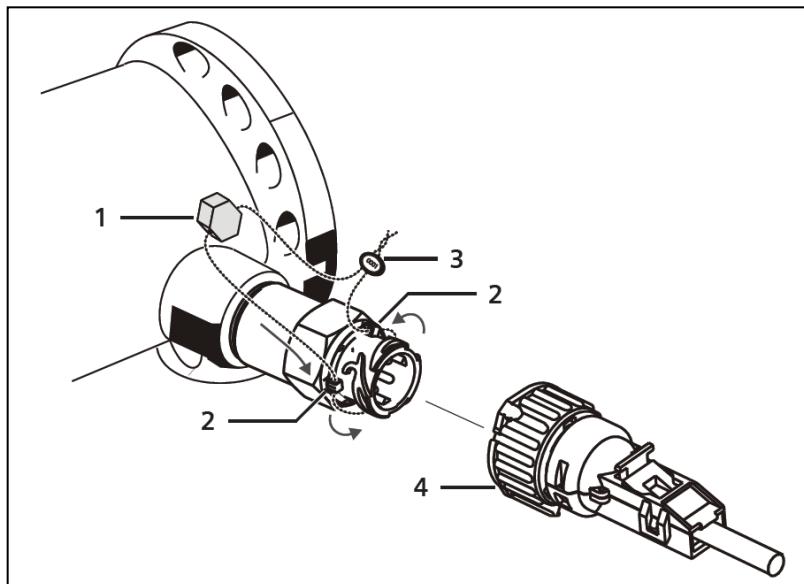


Zupčasti vijenac



Beskontaktni induktivni davač

Postavlja se na tvornički predviđenoj poziciji transmisije vozila gdje nema promjene završnog prijenosnog odnosa.



Tahograf – utiskivanje žiga (plombiranje)

Članak 7

(9) Žigom za utiskivanje osigurava se neovlašteno demontiranje spojeva tahografa, odnosno slijedećih dijelova:

- a) završeci spojeva između tahografa i vozila,
- b) naprava za prilagođavanje i spojno mjesto gdje je ona ukljucena u spojni vod,
 - 1) preklopna naprava vozila s dva ili više prijenosnih odnosa osovina,
 - 2) spojevi, naprave za prilagođavanje i preklopne naprave s drugim dijelovima tahografa.

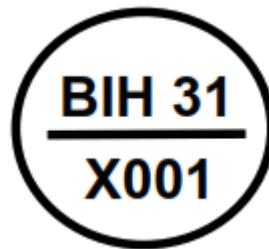
Tahograf – utiskivanje žiga (plombiranje)

Članak 7

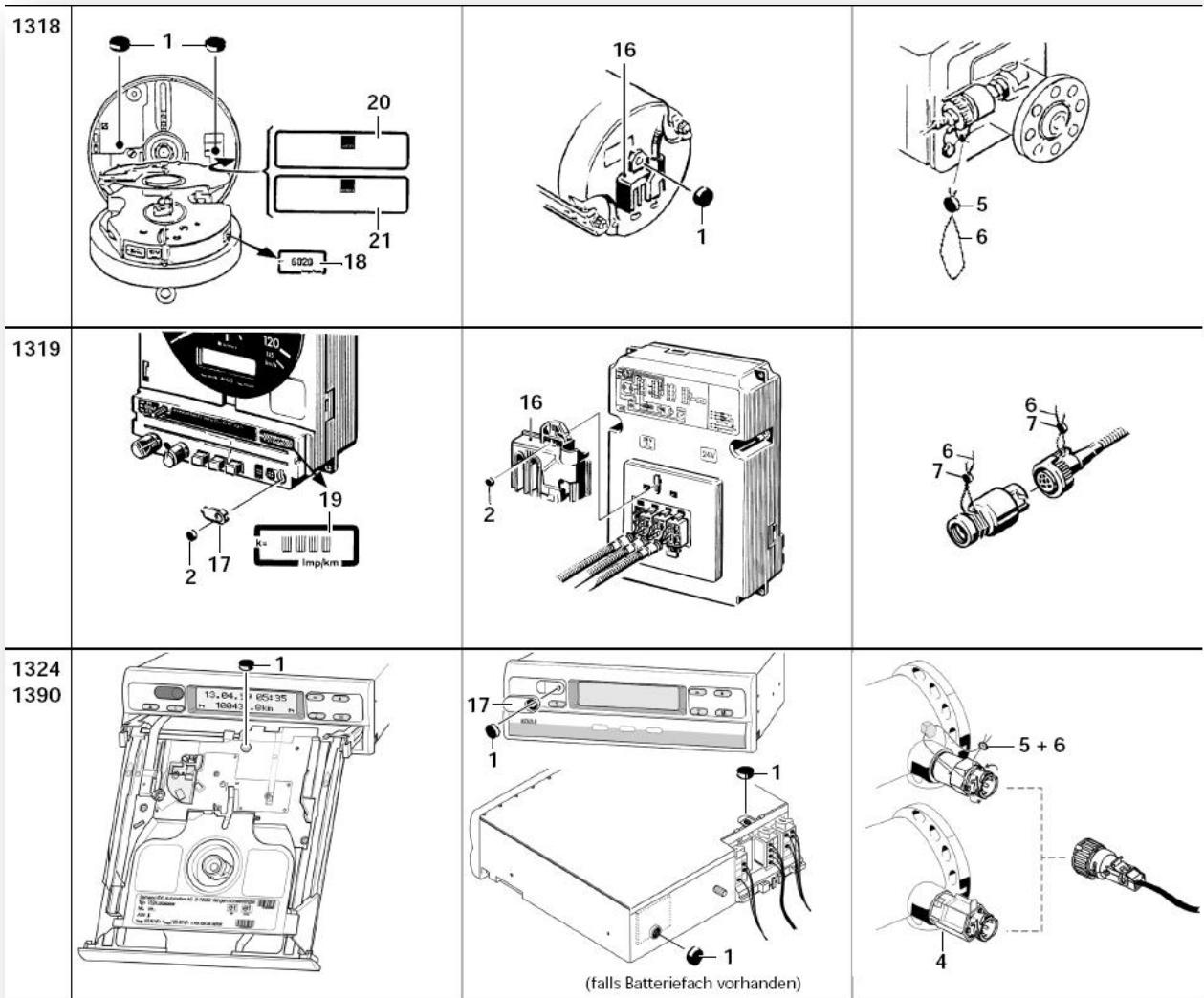
(10) U skladu sa odrebama AETR Sporazuma, žig za utiskivanje ima kružni oblik promjera 7 mm. Krug je podijeljen na dvije jednake polovine.

U gornjoj polovini kruga se nalazi oznaka „BIH 31”, a u donjoj polovini kruga se nalazi brojna oznaka radionice. Brojna oznaka radionice je jedinstvena i ne može se ponavljati, a određuje je institucija koja izdaje Rješenje. Ispred broja radionice dodaje se početni broj, i to umjesto „X”: za radionice sa sjedištem u Federaciji BiH broj „1”, za radionice sa sjedištem u Republici Srpskoj broj „2” i za radionice sa sjedištem u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine broj „3”. Žig je izrađen tako da su natpisi istaknuti u odnosu na podlogu žiga.

Žig se može naručiti samo na osnovu važećeg rješenja i mora izgledati kao na crtežu:

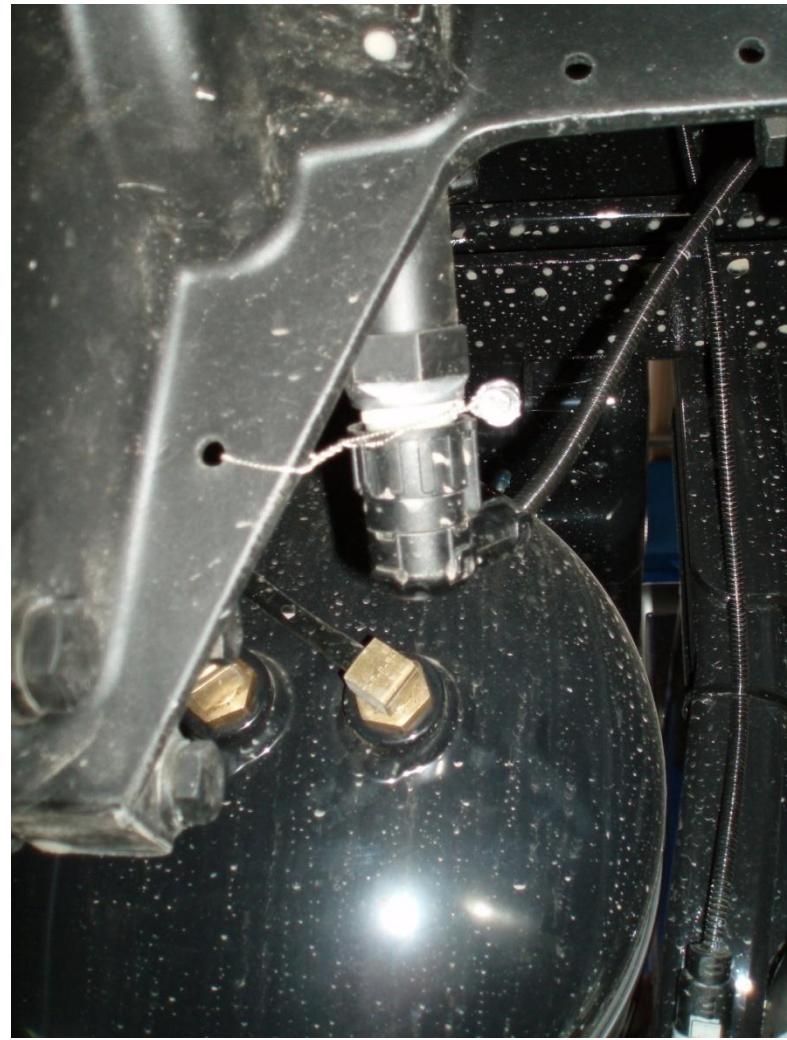


Tahograf - plombiranje

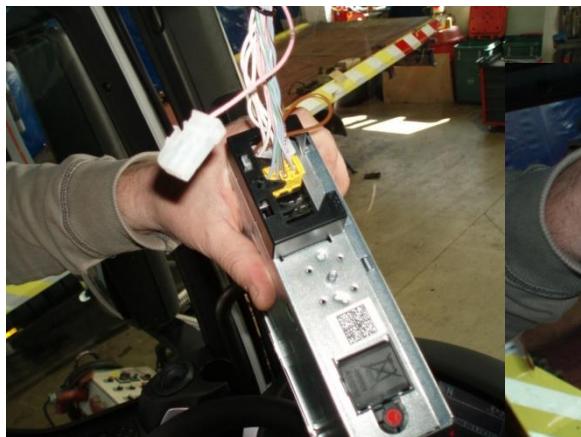




Plombiranje davača na mjenjaču



Plombiranje tahografa



OGRANIČIVAČ BRZINE

Pravna podloga

Službeni glasnik BiH broj 23/07

PRAVILNIK O DIMENZIJAMA, UKUPNOJ MASI I OSOVINSKOM OPTEREĆENJU VOZILA, O UREĐAJIMA I OPREMI KOJU MORAJU IMATI VOZILA I O OSNOVNIM UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI UREĐAJI I OPREMA U SAOBRAĆAJU NA PUTEVIMA

Članak 60.

- (1) Na autobusima i teretnim motornim vozilima koja se prvi put registriraju u BiH, na autobusima i teretnim motornim vozilima koja sudjeluju u međunarodnom cestovnom prometu u skladu sa Evropskim smjernicama 92/6/EEZ i 2001/11/EC i na motornim vozilima za prijevoz opasnih materija treba biti ugrađen ograničivač brzine.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana odnosi se i na teretna motorna vozila i autobuse proizvedene poslije 1.1.1988. godine, a koja su po prvi put registrirana u BiH nakon 1.1.1999. godine.
- (3) Odredba iz stava (1) ovog člana odnosi se na teretna motorna vozila čija najveća dopuštena masa prelazi 12 t, odnosno na autobuse čija najveća dopuštena masa prelazi 10 t.
- (4) Brzina ograničena ograničivačem brzine ne smije biti veća od 90 km/h za teretna motorna vozila, odnosno 105 km/h za autobuse.

Članak 60.

- (5) Ograničivačem brzine ne trebaju biti opremljeni teretna motorna vozila čija je maksimalna brzina jednaka ili manja od 90 km/h i autobusi čija je najveća brzina jednaka ili manja od 105 km/h.
- (6) Ograničivač brzine podliježe redovnoj provjeri ispravnosti svake godine gdje se utvrđuje usklađenost sa zahtjevima pravilnika ECE-R-89.
- (7) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se za vozila oružanih snaga BiH i policijskih agencija u BiH, ukoliko su to vozila vrlo usko specijalizirane namjene i kao takva se ne koriste ni u jednom drugom segmentu društva.

Pravna podloga

Službeni glasnik BiH broj 4/11

PRAVILNIK O RADIONICAMA I TAHOGRAFIMA

Članak 2.

e) „ograničivač brzine” je uređaj u sklopu pogonskog motora koji ograničava
brzinu kretanja motornog vozila.



PITANJA

—

ODGOVORI